

FM: Apstrādes rūpniecības izaugsme jūnijā kļuvusi mērenāka, bet joprojām spēcīga

Publicēts: 31.01.2018.

Latvijas rūpniecībā šā gada jūnijā turpinājās izaugsme. Tā tomēr bija mērenāka nekā iepriekšējos trīs mēnešos. Salīdzinot ar 2014. gada jūniju, rūpniecības izlaides apjomi pieauga par 4,2%. Tā rezultātā šā gada pirmajā pusgadā Latvijas rūpniecībā bijis 3,7% kāpums.

Šo pieaugumu nodrošināja lielākā rūpniecības nozare, kas tajā pašā laikā ir viena no galvenajām Latvijas IKP pievienotās vērtības veidotājām – apstrādes rūpniecība. Tās gada pieaugums jūnijā sastādīja 4,4% un pirmajā pusgadā 5,3%. Izaugsme fiksēta arī ieguves rūpniecībā – par 15,6% un 11,3% attiecīgi šā gada jūnijā un sešos mēnešos kopumā. Taču elektroenerģijas un gāzes apgādes nozarē jūnijā reģistrēts kritums (-0,3%). To noteicis saražotās elektroenerģijas sarukums hidroelektrostacijās. Izlaides apjomu samazinājums fiksēts arī pusgadā kopumā (-4,3%).

Vērtējot apstrādes rūpniecības apakšnozaru jūnija sniegumu, to izaugsmes virziens jau vairākus mēnešus ir nemainīgs. Tā, piemēram, kokrūpniecībā turpinās stabils izlaides apjomu pieaugums, apakšnozares gada izaugsmei sasniedzot 3,3%. Mēbeļu ražošanas apjomi jūnijā, salīdzinot ar attiecīgo mēnesi pērn, pieauguši par 14,3%. Tikpat labi rezultāti mēbeļu ražošanā ir vērojami visu šo gadu.

Arī datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošanā turpinās strauja izaugsme, jūnijā sasniedzot 37,9%. Divciparu skaitļos mērāmi pieauguma tempi šajā apakšnozarē vērojami jau ilgākā laika posmā – kopš 2013. gada vidus, taču tās potenciāls nebūt nav izsmelts. Par to liecina šā gada jūnijā Ventspilī atklātais Elektronikas centrs, kurā četri nozares uzņēmumi ražos un piegādās klientiem visā pasaulē augstas tehnoloģijas inovatīvus produktus. Turklāt arī apakšnozares pārstāvji šogad prognozē realizācijas apjomu pieaugumu, ko nodrošinās jaunu produktu ieviešana un stabils klientu loks.

Taču izlaides apjomu kritums tupinājās pārtikas produktu ražošanas apakšnozarē, jūnijā salīdzinājumā ar 2014. gada atbilstošo mēnesi samazinājumam sasniedzot 6,8%. No pārtikas rūpniecības apakšgrupām lielākais kritums reģistrēts zivju pārstrādē un konservēšanā (-35%). Tas saistīts ar jūnija sākumā noteikto Krievijas pagaidu aizliegumu ievest zivju produkciju no Latvijas. Turklāt jūlija nogalē šim aizliegumam pievienojusies arī Kazahstāna. Tajā pašā laikā Ķīnas atbildīgie dienesti ir papildinājuši uz šo valsti importējošo Latvijas zvejas apstrādes uzņēmumu sarakstu. Tādējādi pašlaik uz Ķīnu savu produkciju drīkst piegādāt jau 30 Latvijas zivrrūpniecības uzņēmumi. Piena produktu ražošanā kritums ir mazāks – 4,4%, tomēr situāciju nozarē negatīvi ietekmē lejupslidošās piena iepirkuma cenas.

Lai arī Latvijas pārtikas rūpniecībā kritumi vērojami jau vairākus mēnešus pēc kārtas, tomēr iepriecina jaunākās ziņas par pārtikas produktu ražotāju panākumiem un attīstības plāniem mikrolīmenī. Piemēram, atsevišķiem nozares pārstāvjiem izdodas iekarot jaunus noieta tirgus. Citi investē ražošanas procesu modernizācijā un jaunu produktu izstrādē, tādējādi nostiprinot savu konkurētspēju gan Latvijā, gan eksporta tirgos.

Aktuālākie dati par Latvijas rūpnieku konfidenci liecina, ka jūlijā, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, rūpnieku noskaņojums ir manāmi uzlabojies. Tajā pašā laikā jāatzīmē, ka attiecībā uz visu trešo ceturksni atsevišķos jautājumos ir vērojamas visai pesimistiskas tendences. Piemēram, uzņēmēju vērtējums par iepriekšējos mēnešos veiktajiem pasūtījumiem to saražotajai produkcijai ir zemākajā līmenī kopš 2010. gada sākuma. Tāpat rūpnieki ir negatīvi noskaņoti attiecībā uz sagaidāmajiem eksporta apjomiem turpmākajos mēnešos – vēl zemāks vērtējums fiksēts 2009. gada pēdējā ceturksnī. Turklāt Latvijas rūpnieki uzskata, ka ir pasliktinājušās to konkurētspējas pozīcijas gan Latvijas tirgū, gan ES ietvaros.

Šos nepievilcīgos rezultātus kaut vai daļēji kompensē ziņas, ka ES kopējais Ekonomikas sentimenta indekss jūlijā ir sasniedzis

pēdējo 13 mēnešu augstāko līmeni. Tas norāda uz ES ekonomiskās aktivitātes pieaugumu un līdz ar to pieprasījuma pieaugumu Latvijā saražotajai produkcijai.

Kopumā jāsecina, ka šodien publicētie dati par rūpniecības produkcijas izlaidi ir labi. Līdzīgas tendences saglabāsies arī turpmākajos šā gada mēnešos.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-apstrades-rupniecibas-izaugsme-junija-kluvusi-merenaka-bet-joprojam-speciga>